

Vanæren, maa for mig faa Vanæren. Jeg personlig har i sin Tid udtalt mine store Betæneligheder ved den Politik, der blev ført. Jeg har hverken stemt for den første eller for den anden Lov, jeg har talt imod denne Politik og ment, at det, der i første Linie burde have været taget Sigte paa, var Stabilisering.

Jeg synes, det baader lidet, at man nu staar og skælder hinanden ud for den Politik, som er ført, det tror jeg er til ringe Glæde og Gavn og Opbyggelse for Befolkningen. Bedre var det, om man bestræbte sig for at finde Midler til at bøde paa den Situation, der foreligger; den er saa alvorlig, forekommer det mig, som den ikke i lange Tider har været. Og nede hos os skærpes den yderligere af det nationalpolitiske Element, som jeg har tilladt mig at dvæle saa indgaaende ved. Det skulde nødige ske, at danske Landmænd i Grænsesognene 6—7 Aar efter Genforeningen fik det Indtryk, at dem var der ingen Haab og Redning for, selv om de i mange Tilfælde ikke selv havde forskyldt deres Skæbne, medens det lykkedes en tysk Sammenslutning uden Statens Assistance at skaffe Kapital fra Tyskland og Holland til at ride Stormen af i Grænsesognene dernede for de tysksindede Landmænd.

Det er jo muligt, at vi i Løbet af kort Tid vil staa overfor Opløsning af dette Ting og Valg, og saa vil der selvfølgelig i Valgkampen falde stærke Ord; selvfølgelig vil Oppositionen her haabe, at det i saa Tilfælde maa lykkes at erstatte den nuværende Regering med en anden Regering, som vi mener er bedre egnet til at løse Opgaverne end den nuværende. Men hvor haarde end Ordene kan blive, og hvor stærke end Modsætningerne kan være, vil jeg haabe, at den Enighed, der ved afgørende Lejligheder siden 1920 har været om Ophjælpsningen af Sønderjylland og Løsningen af de sønderjydske Spørgsmaal, ikke bliver brudt. Jeg vil haabe, det skal være muligt at opretholde Enighed mellem Rigsdagens Partier paa dette efter min Mening saare vigtige, afgørende nationale Omraade. Her er man paa et Omraade, hvor nationale Hensyn, statspolitiske Hensyn staar højere end alle partipolitiske Hensyn.

Sundbo: Efter at man nu i tre Dage har hørt om Sønderjylland og har Udsigt til at høre endnu mere igen i Morgen, maa man maaske nærmest gøre en Undskyldning for, at man ikke vil tale om

dette genvundne Land, men derimod om Forholdene heroppe i det gamle Land.

Jeg vil da tillade mig at begynde med Spørgsmaalet Jernbanedrift og Automobil-drift. Der har været nedsat en Kommission af 12. Maj 1923, som havde til Formaal at undersøge Rentabiliteten af Jernbanedrift og Automobil-drift. Men denne Kommission har ikke løst hele sin Opgave. I den Skrivelse, den hviler paa, er det nemlig forudsat, at den skulde undersøge, hvilke Foranstaltninger der kunde sættes i Stedet for planlagte Jernbaner, saaledes nye Veje og Istandsættelse af gamle Veje, Statstilskud til Vejarbejder, Oprettelse af faste Bilruter og Statstilskud til saadanne. Men alle disse Forhold er slet ikke undersøgt af Kommissionen, kun een eneste Mand har stillet Forslag om, hvad der skulde gøres i Henseende til disse Spørgsmaal, nemlig Direktør Kyhl, som foreslaar, at Staten, i Stedet for at give Tilskud til Jernbaner, skal give Tilskud til Istandsættelse af Veje og til Oprettelse af Bilruter. Ja, der var egentlig halvandet Medlem, der stillede saadanne Forslag, tør jeg maaske sige, idet nemlig det ærede Medlem Hr. Andreasen, som ogsaa havde Sæde i Kommissionen, stillede et halvt Forslag. Det ærede Medlem foreslog, at de Tilskud, der var stipuleret til en Jernbane fra Næstved til Karrebæksminde, naar Banens Anlæg blev opgivet, skulde overgaa til Næstved Havnekasse.

Nu er det meget rigtigt af det ærede Medlem Hr. Andreasen, at han sørger for Næstved, men jeg kan ikke indse, hvorfor ikke det øvrige Land skulde stilles paa samme Maade. Naar man opgiver Jernbaner eller stiller dem i Bero, er det naturligt, at man paa anden Maade yder det Tilskud, som skulde være ydet til Jernbanen, saaledes som man efter det nævnte Forslag vil gøre det i Næstved. Jeg vil da navnlig lægge et godt Ord ind for, at det samme Standpunkt, som det ærede Medlem Hr. Andreasen her har indtaget, bliver indtaget med Hensyn til de Baner ovre i Vestjylland, som berøres af Kommissionens Forslag.

Man foreslaar i Kommissionen, at den i 1918 vedtagne Bane fra Esbjerg til Oxbøl skal inddrages, hvorved Staten fritages for Tilskud til dens Anlæggelse; og man foreslaar, at Anlægget af Banen fra Esbjerg til Agerbæk stilles i Bero indtil videre. Det kan maaske være meget rimeligt, at man stiller det sidstnævnte Baneanlæg i Bero, og det er ogsaa muligt, at vi kunde enes om at ind-